

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **L. M.**, zastoupeného JUDr. Paulínou Skaličkovou, advokátkou, sídlem Jiřího z Poděbrad 1212, Uherské Hradiště, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2021, č. j. KUZL 78990/2021, sp. zn. KUSP 56314/2021 ŽPZE-RH, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2022, č. j. 22 A 85/2021-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Městský úřad Uherské Hradiště rozhodnutím ze dne 30. 6. 2021 uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 116 odst. 1 písm. g) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), neboť žalobce umístil a realizoval na pozemcích v ochranném pásmu II. stupně vodního zdroje Ostrožská Nová Ves nepovolenou stavbu „betonovou plochu s obvodovým zdívkem o rozměrech cca 6 x 15 m“. Za přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 15 000 Kč.

[2] Proti rozhodnutí se žalobce bránil odvoláním. Žalovaný napadeným rozhodnutím změnil časové vymezení skutku, ve zbytku rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

[3] Proti rozhodnutí o odvolání podal žalobce žalobu, kterou krajský soud zamítl jako nedůvodnou.

[4] K argumentaci žalobce, že šlo o rekonstrukci stávající stavby a nikoli umístění nové stavby, krajský soud odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu, dle které stavba zaniká a přestává být věcí v právním smyslu tehdy, není-li patrné dispoziční řešení prvního

nadzemního podlaží. Jelikož z fotodokumentace obsažené ve správním spise bylo dle krajského soudu zjevné, že původní dřevěná chata byla zcela odstraněna a žalobce na jejím místě vybudoval zděný objekt jiného konstrukčního řešení, z jiného materiálu a o více než dvojnásobném půdorysu, krajský soud souhlasil se závěrem správních orgánů, že se nejednalo o rekonstrukci, stavební úpravu či jinou změnu dokončené stavby. V této souvislosti krajský soud doplnil, že není rozhodné, zda původní dřevěná chata byla postavena v souladu s právním řádem a veřejnoprávními akty. Stejně tak není relevantní, zda bude nová stavba sloužit stejnému účelu jako původní rybářská chata. Žalobcovo tvrzení, že k domnělé rekonstrukci přistoupil s ohledem na veřejný zájem na ochraně vod, krajský soud shledal účelovým.

[5] Námitku, že nebyly naplněny znaky skutkové podstaty přestupku, zejména materiální stránka přestupku, shledal krajský soud nedůvodnou. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu uvedl, že naplnění materiálního znaku přestupku zpravidla splývá s formálními znaky, a to zejména v případě ohrožovacích deliktů. Tak tomu bylo i v projednávané věci žalobce.

[6] Důvodnou neshledal krajský soud ani námitku rozporu s legitimním očekáváním.

[7] V souvislosti s namítanou nezákonností uložené sankce krajský soud zdůraznil omezený soudní přezkum správního uvážení a uzavřel, že v daném případě odůvodnění výše pokuty odpovídá skutkovým okolnostem případu a výše pokuty není projevem libovůle správních orgánů. Skutečnost, že pokuty uložené třem spoluvlastníkům v součtu přesahují maximální zákonem stanovenou sazbu, není v rozporu se zákonem, neboť maximální sazba je stanovena pro jednotlivou fyzickou osobu.

II. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a replika žalobce

[8] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost dle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[9] Stěžovatel setrval na svých dosavadních tvrzeních, že se jednalo o rekonstrukci původní stavby, jejíž charakter i účel zůstal zachován. Práce vykonávané stěžovatelem byly nesprávně posouzeny jako provedení nové stavby. Závěr o tom, že byla realizována stavba o jiném půdorysu, z jiného materiálu a jiného konstrukčního řešení, nebyl dle stěžovatele dostatečně podložen. Stěžovatel uvedl, že jednal v dobré víře v oprávněnost svého postupu, rekonstruoval dříve řádně povolenou stavbu.

[10] Stěžovatel rovněž zopakoval, že k rekonstrukci přistoupil s ohledem na zájem na ochraně vodního zdroje. Jeho jednání zabránilo negativním vlivům chátrající stavby. V této souvislosti stěžovatel namítl, že nemohl naplnit skutkovou podstatu přestupku, zejména materiální stránku.

[11] Stěžovatel dále poukázal na to, že se v dané lokalitě nachází více podobných objektů vystavěných za totožných podmínek, přičemž v jejich případě nebyla ze strany orgánů veřejné moci shledána žádná pochybení. V postupu správních orgánů stěžovatel shledával nerovný přístup.

[12] Stěžovatel zopakoval rovněž námitky týkající se nepřiměřenosti a nezákonnosti uložené sankce. Dle stěžovatele správní orgán při ukládání sankce překročil meze správního uvážení, stejná sankce byla uložena také dalším dvěma spoluvlastníkům pozemku, a celková

pokračování

výše pokut tak v součtu překročila zákonnou horní hranici sazby pokuty za projednávání přestupků.

[13] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[14] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti nečinil sporným špatný technický stav původní chaty, zdůraznil však, že stěžovatel na místě původní dřevěné chaty vybudoval novou zděnou stavbu o více než dvojnásobné zastavěné ploše. Námitky stěžovatele, že jednal s ohledem na obavy, že by zchátralá stavba mohla znečistit vodní zdroj, označil žalovaný v této věci za irelevantní. Ve vztahu ke spáchanému přestupku je dle žalovaného uložena sankce adekvátní.

[7] V replice stěžovatel zopakoval argumentaci obsaženou v kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátkou. Kasační stížnost je přípustná.

[16] Na úvod věcného vypořádání Nejvyšší správní soud předesílá, že věc jednoho ze spoluvlastníků, v níž byla podána kasační stížnost s totožnou argumentací, již byla rozhodnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2023, č. j. 6 As 265/2022-32. V nyní rozhodované věci není důvod se od tam vyslovených závěrů odchýlit.

[17] Nepřesahuje-li kasační stížnost svým významem podstatně vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s., je namístě ji odmítnout jako nepřijatelnou. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Takto vyložená kritéria přijatelnosti se uplatní též v nyní souzené věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Podle uvedeného usnesení je kasační stížnost přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23, nebo usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31).

[18] Ohledně přesahu vlastních zájmů z pohledu výše uvedených kritérií stěžovatel v kasační stížnosti nic netvrdil. Ani z uplatněných stížných námitek neplynou důvody, které by mohly založit přesah vlastních zájmů stěžovatele, natož přesah svým významem podstatný. Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku krajského soudu *prima facie* neshledal ani žádná pochybení, tím spíše pochybení zásadního rázu, která by mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[19] Otázkou rozdílu mezi stavebními úpravami a vybudováním zcela nové stavby se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudcích ze dne 7. 7. 2015, č. j. 4 As 106/2015-55,

ze dne 15. 1. 2021, č. j. 8 As 94/2020-38, nebo ze dne 12. 5. 2022, č. j. 6 As 72/2021-35; závěry krajského soudu jsou s nimi v souladu.

[20] Souladně s judikaturou posoudil krajský soud i námitku absence materiální stránky skutkové podstaty přestupku. Naplnění materiálního znaku deliktu obvykle splývá s naplněním formálních znaků (zejména u deliktu ohrožovacího). Kromě krajským soudem citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 As 187/2016-23, srov. např. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, ze dne 6. 1. 2012, č. j. 5 As 106/2011-77, ze dne 12. 2. 2015, č. j. 3 As 92/2014-32, ze dne 20. 4. 2020, č. j. 2 As 332/2018-21, či ze dne 24. 3. 2021, č. j. 1 As 170/2019-27). V projednávaném případě nebyly přdestřeny indicie nasvědčující existenci jakýchkoliv významných okolností, které by závěr o existenci materiální stránky přestupku v konkrétním případě vylučovaly. K argumentaci, že jednání stěžovatele ospravedlňuje veřejný zájem na ochraně vodního zdroje, Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem uvádí, že ani závažný technický stav původní stavby nezbavuje stavebníka povinnosti postupovat v souladu se zákonem (shodně již výše označené rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 106/2015-55 a č. j. 8 As 94/2020-38).

[21] Pochybení Nejvyšší správní soud neshledal ani ve vyhodnocení shromážděných důkazů a jejich dostatečnosti pro posouzení otázky, zda se jednalo o zcela novou stavbu (oproti stěžovatelem tvrzené rekonstrukci spočívající v pouhém nahrazení zchátralých dřevěných komponentů jinými). Krajský soud správně vycházel z podkladů obsažených ve spise včetně fotodokumentace dokládající míru odstranění původní stavby.

[22] Krajský soud se v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu vypořádal také s námitkou postupu správních orgánů v rozporu s legitimním očekáváním stěžovatele. Legitimní očekávání nezakládá nezákonná správní praxe, jejíž následování by bylo v rozporu se zákonem (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2016, č. j. 5 As 155/2015-35, č. 3444/2016 Sb. NSS, ze dne 12. 4. 2018, č. j. 6 As 413/2017-39, nebo ze dne 18. 8. 2020, č. j. 1 As 93/2020-29). Krajský soud nadto zdůraznil, že stěžovatel ani neuvedl žádný konkrétní případ, ze kterého by vznik svého legitimního očekávání dovozoval.

[23] Pokud se jedná o námitky vztahující se k uložené pokutě, z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá povinnost zkoumat, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo je nezneužil a zda svou úvahu náležitě odůvodnil (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36, č. 2671/2012 Sb. NSS, nebo ze dne 12. 3. 2020, č. j. 6 As 266/2019-27). Krajský soud v souladu s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2021, č. j. 4 As 238/2020-46, správně uvedl, že *v případě účasti více osob na spáchání deliktu je jejich odpovědnost posuzována individuálně a rovněž individuálně jsou ukládány sankce těmto (spolu)pachatelům*. Maximální sazba pokuty je stanovena pro jednotlivce, a proto skutečnost, že pokuty uložené třem spoluvlastníkům ve svém součtu toto maximum přesahují, není v rozporu se zákonem.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

pokračování

[25] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021-28). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2023

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu